

Assignatura-Codi

Història del Pensament Econòmic	25078
---------------------------------	-------

Curs acadèmic	Cicle	Quadrimestre	Grup/s	Professors	Despatx	Telèfon	Despatx
2004/2005	1 o 2	2					
01	Lluís Barbé	B3-114				93.581.1201	
51	" "	" "				" " "	

PROGRAMA

DESCRIPTOR OFICIAL DE L'ASSIGNATURA

Escoles de pensament: clàssica, neoclàssica, institucionalista, keynesiana i corrents actuals.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

El curs introdueix cada escola de pensament amb els seus autors més rellevants i exposa la seva contribució als paradigmes de la Ciència Econòmica: l'Economia Política clàssica i la seva variant marxista, el marginalisme, l'escola institucionalista, el keynesianisme, els corrents contemporanis.

PREREQUISITS

No n'hi ha. En tot cas, es recomana haver cursat com a mínim la *Introducció a l'Economia* i haver llegit el text *Historia de la Economía*, de J.K. Galbraith, Ed. Ariel.

METODOLOGIA

La brevetat del curs impedeix que es pugui dedicar massa temps de classes a exposicions dels estudiants o a exigir la presentació obligatòria de treballs específics individuals. La classe magistral queda doncs com a eina fonamental del curs. Tot i això, el professor resta a disposició dels estudiants, especialment els de segon cicle, que vulguin enfocar un treball d'història del pensament econòmic o, simplement, vulguin afegir un apartat d'aquest caire en qualsevol treball d'altres assignatures. A més, el professor recomana molt especialment als estudiants el contacte des de les primeres setmanes a través de les tutories i el lliurament de la fitxa identificativa —abans del primer d'abril— que permeti saber quins estudiants matriculats tenen intenció de treballar activament l'assignatura. Convé dir finalment que, si s'escau, per a algun tema pot convidar-se a algun professor especialista.

TEMARI DETALLAT DELS CONTINGUTS

HISTÒRIA DEL PENSAMENT ECONÒMIC

PROLEGÒMENS I PRECEDENTS

1. Objecte del curs. Evolució dels conceptes a la Ciència Econòmica. Les grans escoles de pensament econòmic. El mètode a la Ciència Econòmica.
2. El pas del feudalisme al capitalisme. Els predecessors: L'escola de Salamanca. El mercantilisme. La fisiocràcia: Quesnay, Turgot. Pre-clàssics: Law i Cantillon.

L'ESCOLA CLÀSSICA.

PRESENTACIÓ D'AUTORS

3. L'època: La incipient Revolució Industrial. Breus apunts sobre Adam Smith, T.R. Malthus, David Ricardo, J. Stuart Mill i Karl Marx.

L'INSTRUMENTAL I ELS TEMES RELLEVANTS DE L'ANÀLISI CLÀSSICA

4. Els factors de producció. Marge extensiu i intensiu. Els rendiments. L'avenç tecnològic. La distribució segons classes socials. L'esquema reproductiu. Models de descripció d'economies simples. Enunciació dels grans temes: Valor, comerç internacional, diner i activitat econòmica, sistemes econòmics i hisenda pública.

MONOGRAFIA I: ELS CLÀSSICS I LES TEORIES DEL VALOR I L'INTERCANVI

5. Smith i Ricardo sobre la mesura del valor en canvi i la mercaderia patró.
6. Smith, De Quincey i Mill sobre la regulació del valor en canvi a curt termini.
7. Smith, Ricardo i Marx sobre la regulació del valor en canvi a llarg termini.
8. Smith, Ricardo i Mill sobre el comerç internacional.

L'ESCOLA NEOCLÀSSICA.

PRESENTACIÓ D'AUTORS

9. L'època: El capitalisme consolidat de l'era victoriana. Els vents utilitaristes. Trets de l'Escola Neoclàssica. Breus apunts sobre Stanley Jevons, Léon Walras, Francis Ysidro Edgeworth i Alfred Marshall.

L'INSTRUMENTAL I ELS TEMES RELLEVANTS DE L'ANÀLISI NEOCLÀSSICA

10. L'*homo economicus*. L'equilibri. L'anàlisi parcial: La clàusula *cæteris paribus*. El curt i el llarg termini. Les tises de Marshall. Les elasticitats. El principi de continuïtat. Les funcions totals, mitjanes i marginals. El principi de substitució a la producció i al consum. Les optimitzacions amb restriccions. Enunciació dels grans temes: Preus relatius, mercats i distribució, benestar.

MONOGRAFIA II: EDGEWORTH I EL DESENVOLUPAMENT DE L'ESCOLA NEOCLÀSSICA

11. Les relacions entre Edgeworth, Jevons i Walras. La utilitat cardinal a Jevons, Walras i Edgeworth. Els índex d'utilitat de Pareto. Les preferències ordinals de Hicks i Allen.
12. L'intercanvi bilateral a Jevons i a Edgeworth. Indeterminació, coalicions i cor d'una economia.
13. Edgeworth i Marshall. Les eines de Marshall. Les anàlisis marshallianes del mercat.
14. Edgeworth i Keynes. Probabilitats, nombres índexs i inferència estadística.

LES TEORIES DE KEYNES, VELEN I SCHUMPETER I L'EVOLUCIÓ DE L'ECONOMIA CONTEMPORÀNIA

PRESENTACIÓ D'AUTORS D'ENTREGUERRES

15. L'època dels primers dissidents: De la Primera Gran Guerra a la gran depressió dels anys 30. L'escola institucionalista americana: De Thorstein B. Veblen a John K. Galbraith. Dos radicals: Hobson i Rosa Luxemburg: La teoria de l'imperialisme. John Maynard Keynes: De *Les conseqüències econòmiques de la pau* a *La teoria general de l'ocupació, l'interès i el diner*. Joseph A. Schumpeter: *La teoria del desenvolupament econòmic* i l'estudi dels cicles. El pas del capitalisme al socialisme. Història de l'anàlisi econòmica.

L'INSTRUMENTAL I ELS TEMES RELLEVANTS DE L'ANÀLISI DE KEYNES I DE SCHUMPETER

16. La visió agregada: unitaristes vs. agregacionistes. Conceptes macroeconòmics. Variables i relacions macro-econòmiques. Comptabilitat Nacional. Variables expectades i variables realitzades. Les lleis de comportament. L'eficiència marginal del capital. Les sèries temporals.

MONOGRAFIA III: LA TEORIA GENERAL DE J.M. KEYNES

17. La determinació del nivell d'ocupació a la *Teoria General de l'ocupació, l'interès i el diner* de J.M. Keynes. La creació de la demanda realitzada: el consum, la inversió. El multiplicador.
18. La determinació de la taxa d'interès a la *Teoria General de l'ocupació, l'interès i el diner*.
19. La *Teoria General de l'ocupació, l'interès i el diner* i la política econòmica. Polítiques contra l'atur i contra la inflació..

L'ECONOMIA CONTEMPORÀNIA: PRESENTACIÓ D'AUTORS I CORRENTS

20. L'època: Els darrers 50 anys. Von Neumann i Morgenstern: la teoria de jocs com a eina. L'equilibri general d'Arrow-Debreu. Els grans corrents contemporanis a nivell macro: Radicals marxistes, post-keynesians, sraffians, "keynesians" de la síntesi neoclàssica, monetaristes, nous clàssics i altres posicions sobre la Macroeconomia.
21. Derivacions de la *Teoria General*: a) La substitució pel model IS-LM i la síntesi neoclàssica de Hansen, Samuelson, Klein i Tobin; b) Els postkeynesians del *Circus* de Cambridge. Sraffa i el neoricardianismo. El debat entre els dos Cambridge sobre el capital.
22. El retorn de Friedman a la teoria quantitativa del diner. Les expectatives racionals de la Nova Escola Clàssica de Chicago de Lucas. Els neokeynesians: fonaments microwalrasians amb desequilibri en les quantitats. L'estat actual de la Ciència Econòmica i visions de futur. Els propers 50 anys.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA I COMPLEMENTÀRIA

- Lluís Barbé, *Curs d'Introducció a l'Economia, I. L'Escola Clàssica*, S.Publ.UAB.
- Lluís Barbé, *Curs d'Introducció a l'Economia, II. L'Escola Neoclàssica, Keynes i Schumpeter*, S.Publ. UAB; o bé la seva versió castellana:
- Lluís Barbé, *El curso de la Economía*, Ed. Ariel./S.Publ. UAB.
- John Kenneth Galbraith, *Historia de la Economía*, Ed. Ariel.
- De consulta
- Mark Blaug, *Teoría económica en retrospectión*, Fondo Cultura Económica España, 1985.
- Robert B. Ekelund, Jr., i Robert F. Hébert. *Historia de la Teoría Económica y de su método*, MacGraw Hill, 1992.
- Enrique Fuentes Quintana (dir.), *Economía y economistas españolas*, Galaxia Gutenberg, (8 vol.), 1999-2004.
- E. K. Hunt, *History of Economic Thought. A Critical Perspective*, Wadsworth, 1979.
- Joan Robinson & John Eatwell, *Introducción a la Economía Moderna*, F. Cultura Ec.
- Ernesto Screpanti i Stefano Zamagni, *Panorama de historia del pensamiento económico*, Ed. Ariel, 1997.
- Joseph A. Schumpeter, *Historia del Análisis Económico*, Ed. Ariel, 1994.

CALENDARI APROXIMAT

El calendari acadèmic preveu 14 setmanes de classes. Cada tema ocuparà, doncs, una mitjana d'una classe i escaig.

NORMES D'EXAMEN I AVALUACIONS

L'avaluació del grau de domini dels diversos temes per part de cada estudiant es farà mitjançant una prova escrita. Aquesta prova consistirà en sis qüestions, tres de les quals s'hauran triat entre una llista de deu que s'haurà fet pública (en la porta del despatx B3-114) un mes abans de cada convocatòria. L'avaluació d'eventuals treballs tindrà un pes important en la qualificació final per als estudiants de segon cicle.

HORES DE TUTORIES

PROFESSOR	HORARI TUTORIES
Lluís Barbé (Concertar cita prèvia)	Dimarts, de 10,20 a 11,50 h.
Lluís Barbé (Concertar cita prèvia)	Dimecres, de 16,30 a 18 h.

